

Forfatter: Kierkegaard, Søren

Titel: Udrag fra Begrebet Angest

Citation: Kierkegaard, Søren: "Begrebet Angest", i Kierkegaard, Søren: *Begrebet Angest*, udg. af Lars Petersen ; Merete Jørgensen , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1991, s. 39. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur:
<https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-kierkegaard01val-shoot-idm140698092664224/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Begrebet Angest

fremstætte denne Udvikling saaledes som den er given, agter jeg ikke. Enhver har jo læst den, eller kan jo læse den hos Forfatteren*.

Hvad der mangler denne Forklaring, er, at den ikke ret vil være psykologisk. Dette er naturligvis ingen Dadel; thi den har ikke selv villet det, men har sat sig en anden Opgave, at udvikle Pauli Lære og at knytte sig til det Bibelske. Men i denne Henseende har Bibelen ofte virket skadeligt. Idet man begyndte en Overveelse, har man sat sig visse classiske Steder fast i Hovedet, og Eens Forklaring og Viden bliver nu en Arrangeren af disse Steder, som var det Hele Een saa fremmed. Jo naturligere jo bedre, om man end er villig til i al Ærbødighed at hense sin Forklaring til Bibelens Skøn, og hvis den ikke bestaaer med denne, da see at forklare om igjen. Man kommer saaledes ikke i den bagvendte Stilling at skulle forstaae Forklaringen før man har forstaaet, hvad det er den skal forklare, ikke heller i den underfundige Stilling, at benytte Skriftsteder ligesom den persiske Konge mod Ægypterne brugte deres hellige Dyr, for at sikre sig.

Naar man lader Forbudet betinge Syndefaldet, saa lader man Forbudet vække en *conspicentia*. Her har allerede Psychologien overskredet sin Competence. En *conspicentia* er en Bestemmelse af Skyld og Synd for Skyld og Synd, og som dog ikke er Skyld og Synd: sat ved denne. Det qualitative Spring enerves, Syndefaldet bliver noget Successivt. Det skjønnes heller ikke, hvorledes Forbudet vækker *conspicentia*, om det end er vist baade af hedensk og christelig Erfaring, at Menneskets Attraa er til det Forbudne. Men Erfaringen kan man ikke saaledes udenvidere beraabe sig paa, da der nærmere maatte spørges, i hvilket Afsnit af Livet det erfares. Mellembestemmelsen *conspicentia* er heller ei tvetydig, hvorpaa man strax kan see, at den

* Hvad Fr. Baader med sædvanlig Fynd og Myndighed har udviklet i flere Skrifter med Hensyn til Fristelsens Betydning for Frihedens Consolidation, samt om det Misforstaaende i at fatte Fristelse eensidigen som Fristelse til det Onde, eller som den, hvis Bestemmelse er at lade Meeneket falde, da man snarere maa betragte Fristelsen som Frihedens nødvendige Andet – maa naturligvis Enhver kjende, der vil tænke over nærværende Gjenstand. Her at forestille det igjen, gjøres ikke fornødent, Fr. Baaders Skrifter ere til Videre at forfølge hans Tanke, lader sig ei heller gjøre her, fordi det synes mig, at Fr. Baader har overseet Mellembestemmelser. Overgangen fra Uskyldighed til Skyld blot gennem Begrebet Fristelse bringer let Gud i et næsten experimenterende Forhold til Mennesket, og overseer den mellemliggende psykologiske Iagttagelse, da Mellembestemmelsen dog bliver *conspicentia*, og er endelig mere en dialektisk Overveelse af Fristelsens Begreb, end en psykologisk Forklaring af det Nærmere.